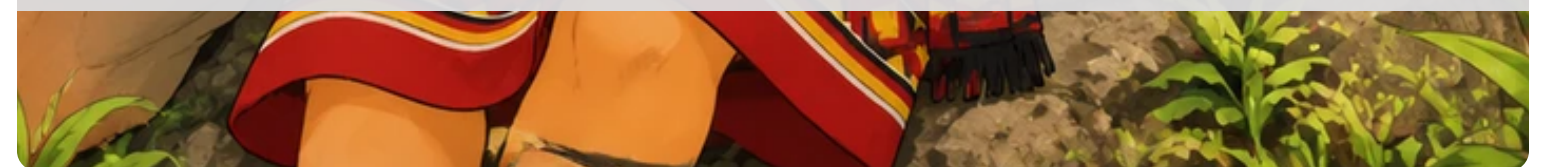

Ang Lihim ng Bundok Pinatubo: Kuwento ng Pamilyang Ayta Mag-Antsi

Maricel Añober

Sa paanan ng maburol na kabundukan ng Bamban, Tarlac, masayang naninirahan ang batang si Tala kasama ang kanyang pamilyang Ayta Mag-Antsi. Paligid nila ang matatayog na kawayan, sariwang hangin, at ang malinis na ilog na nagbibigay ng buhay sa kanilang pamayanan. Araw-araw, ang tunog ng masayang awit ng mga ibon at ang kaluskos ng mga dahon ang gumigising sa kanilang simpleng tahanan.

Katabi ng kanilang kubo, nakaupo si Tala sa tabi ng kanyang lolo habang tinuturuan siya nitong makinig sa mga tawa at bulong ng kalikasan. Ipinaliliwanag ng kanyang lolo kung paano basahin ang galaw ng mga ulap at ang huni ng mga hayop upang malaman ang panahon. Sa bawat kuwento, lalong lumalalim ang paggalang at pagmamahal ni Tala sa kanilang lupaing ninuno.

Isang maaliwalas na umaga, kasama ni Tala ang kanyang ama at ina sa paglalakad sa kagubatan upang mangolekta ng mga ligaw na gulay at pukyutan. Sa tulong ng matalas na paningin ng kanyang ama, madali nilang nahanap ang mga halamang gamot at masustansyang ugat-kahoy sa ilalim ng malalaking puno. Masayang nagtutulungan ang pamilya habang inaalagaan ang mga halaman at sinisigurong may matitira pa para sa susunod na panahon.

Habang naglalakad malapit sa malinaw na batis, nakakita si Tala ng isang maliit na ibong may sugat sa pakpak. Sa gabay ng kanyang ina, kumuha si Tala ng ilang dahon ng herbal na halaman, pinukpok ito nang dahan-dahan, at inilagay sa sugat ng ibon. Sa pag-aalaga at pagmamahal ng pamilya, ligtas na naipahinga ang ibon sa isang komportableng pugad.

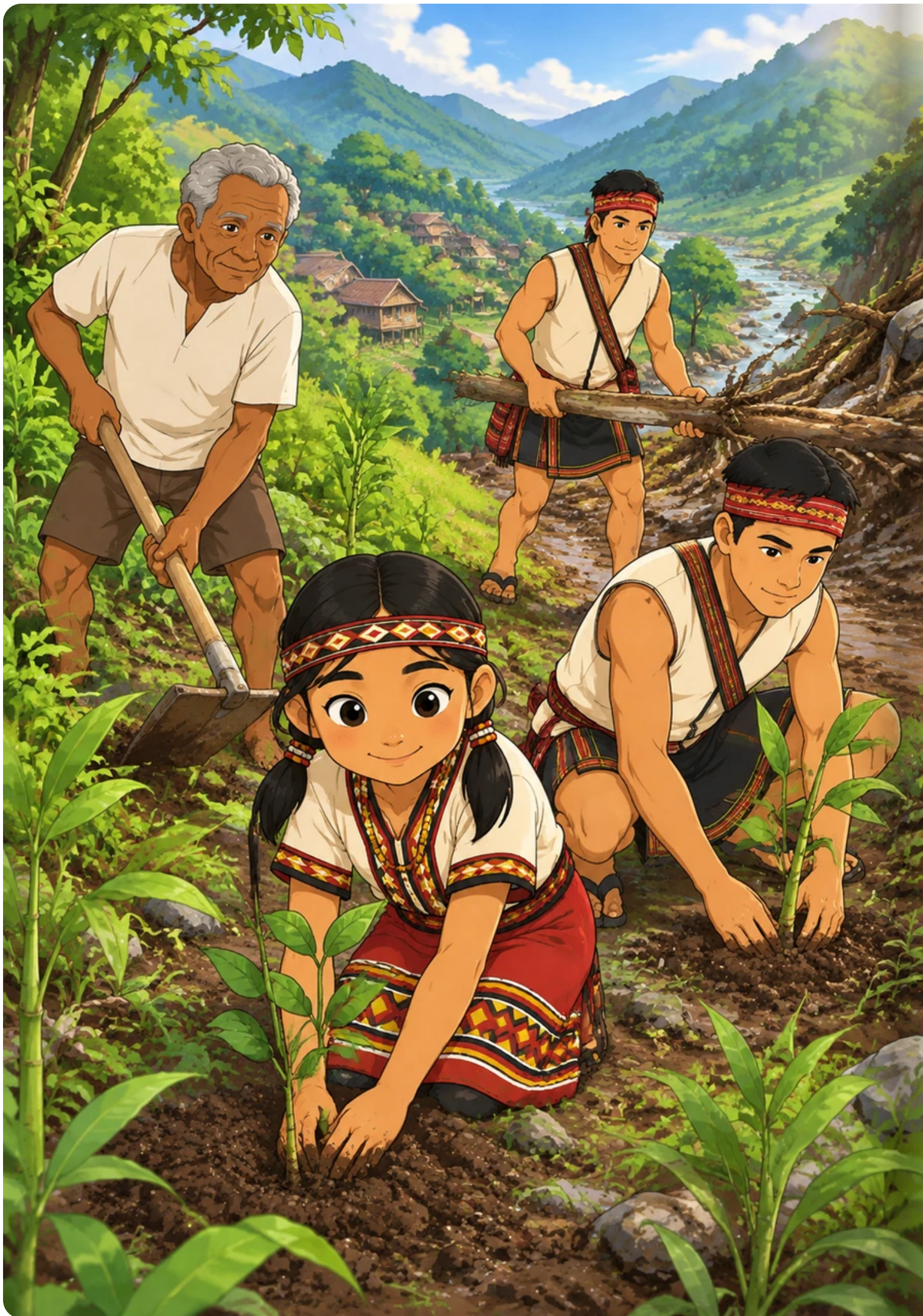
Biglang dumilim ang kalangitan sa ibabaw ng Bamban at nagsimulang pumatak ang malakas na ulan mula sa tuktok ng Bundok Pinatubo. Dumagundong ang kulog at lumakas ang agos ng ilog, ngunit nanatiling kalmado ang pamilya ni Tala dahil kabisado nila ang bawat sulok ng bundok. Agad silang gumabay patungo sa isang ligtas at matibay na kubong kawayan sa mataas na bahagi ng burol.

Sa loob ng kubo, habang bumubuhos ang ulan sa labas, nag-ipon ang pamilya sa paligid ng mainit na apoy. Nagsimulang magkuwento ang ina ni Tala tungkol sa mga lumang awitin at alamat ng mga Ayta Mag-Antsi na ipinasa sa bawat henerasyon. Ang init ng apoy at ang tamis ng pagsasamahan ay nagbigay ng ginhawa at saya sa kanilang puso sa kabila ng bagyo.

Kinaumagahan, tumigil ang ulan at muling sumikat ang maliwanag na araw sa buong kabundukan ng Tarlac. Isang magandang bahaghari ang gumuhit sa kalangitan sa ibabaw ng luntiang kagubatan at sariwang ilog. Lumabas si Tala at ang kanyang pamilya upang salubungin ang bagong umaga nang may ngiti at pasasalamat sa kalikasan.

Nagkakaisang naglinis ang pamilya sa paligid ng kanilang pamayanan upang ayusin ang mga landas na naapektuhan ng ulan. Nagtanim din si Tala at ang kanyang mga kapatid ng mga bagong punla ng kawayan at punong-kahoy upang mapanatiling matatag ang lupa sa kabundukan. Ang bawat punlang itinatanim ay simbolo ng kanilang pangangalaga sa susunod na henerasyon.

Habang pinagmamasdan ni Tala ang malawak na tanawin ng Bamban, naramdaman niya ang matinding pagmamalaki sa kanyang pagiging Ayta Mag-Antsi. Naunawaan niya na ang tunay na kayamanan ay ang masaganang kalikasan, ang mayamang kultura ng kanyang lipi, at ang walang katapusang pagmamahal ng kanyang pamilya.

Sa pagsapit ng gabi, napupuno ng kumikislap na mga bituin ang madilim ngunit payapang kalangitan sa itaas ng kabundukan. Habang nakahiga si Tala sa tabi ng kanyang pamilya, nangarap siyang patuloy na iingatan ang mga pangaral ng kanyang mga ninuno. Sa gitna ng katahimikan ng gabi, pabulong siyang nagpasalamat sa lupaing nagbibigay sa kanila ng tahanan at buhay.